

Dosarul nr.3rh-14/23
2-21008830-01-3rh-27022023

Prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: G. Ciobanu)
Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Clima)
Instanța de recurs, Curtea Supremă de Justiție (jud.: T. Chișca-Doneva, . Craiu, N. Vascan, A. Miron, A. Cobăneanu)

Î N C H E I E R E

20 septembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Ion Malanciuc
Aliona Donos
Boris Talpă
Ghenadie Eremciuc

examinând cererea de revizuire depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „NG-Invest”,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „NG-Invest” împotriva Consiliului mun.Chișinău și Primăriei mun.Chișinău cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ favorabil,

împotriva deciziei din 25 mai 2022 a Curții Supreme de Justiție, prin care a fost admis recursul depus de Consiliul mun.Chișinău și Primăria mun.Chișinău, casată integral decizia din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 24 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, și emisă o decizie nouă de respingere integrală a acțiunii depuse de Societatea cu Răspundere Limitată „NG-Invest”,

c o n s t a t ă :

La 20 ianuarie 2021, SRL „NG-Invest” a depus cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ, împotriva Consiliului mun.Chișinău și Primăriei mun.Chișinău, solicitând anularea scrisorii/răspunsului nr.21/1376Ap din 12 noiembrie 2020 semnată de viceprimarul mun.Chișinău, Victor Chironda și a scrisorii/răspunsului nr.21/3146-p din 21 decembrie 2020 semnată de șeful-adjunct interimar al Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciar din cadrul Consiliul mun.Chișinău, Igor Vrabie, obligarea Primăriei mun.Chișinău și Consiliului mun.Chișinău să-i elibereze certificatul de urbanism pentru proiectare, reabilitare și

construcție a unui bloc locativ cu nivelul de înălțime 2S+P+3E+M, pe terenul cu nr.cadastral XXXXX, amplasat pe adresa: XXXXX.

Prin hotărârea din 24 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost admisă acțiunea depusă de SRL „NG-Invest”. S-au anulat deciziile nr.21/1376Ap din 12 noiembrie 2020 și nr.21/3146-p din 21 decembrie 2020 cu privire la cererea prealabilă adoptată în privința SRL „NG-Invest”. S-a obligat Primarul General al mun.Chișinău să emită certificat de urbanism în privința SRL „NG-Invest” pentru proiectare, reabilitare și construcție a unui bloc locativ cu nivelul de înălțime 2S+P+3E+M, pe terenul cu numărul cadastral XXXXX, amplasat pe adresa: XXXXX.

La 07 iulie 2021, Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun.Chișinău au depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 03 august 2021 au prezentat motivarea apelului, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 24 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cu emiterea unei decizii noi de respingere integrală a acțiunii depuse de SRL „NG-Invest”.

Prin decizia din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul depus de Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun.Chișinău și menținută hotărârea din 24 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

La 02 decembrie 2021, Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun.Chișinău au depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea integrală a deciziei din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 24 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cu emiterea unei decizii noi de respingere integrală a acțiunii depuse de SRL „NG-Invest”.

Prin decizia din 25 mai 2022 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul depus de Consiliul mun.Chișinău și Primăria mun.Chișinău, s-a casat integral decizia din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 24 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, și emisă o decizie nouă, prin care a fost respinsă acțiunea depusă de SRL „NG-Invest”.

La 27 februarie 2023, SRL „NG-Invest” a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 25 mai 2022 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei instanței de recurs și dispunerea rejudecării cauzei în ordine de recurs, cu emiterea unei decizii noi de respingere a recursului depus de Consiliul mun.Chișinău și Primăria mun.Chișinău.

În susținerea cererii de revizuire, cu trimitere la prevederile art.449 lit.b) din Codul de procedură civilă, SRL „NG-Invest” a indicat că i-au devenit cunoscute unele circumstanțe esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute de către ea în timpul judecării anterioare a cauzei, și anume, la 15 februarie 2023, a obținut de la Primăria mun.Chișinău documentația permisivă eliberată unei alte entități (XXXXX) pentru executarea lucrărilor de construcție pe terenul amplasat în XXXXX. Terenul nominalizat se află în același cartier cu terenul și construcțiile în litigiu ce-i aparțin cu drept de proprietate.

Astfel, pentru situații similare prezentei speței, adică pentru eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare pentru imobilele amplasate în zona istorică centrală a orașului Chișinău, autoritatea publică emitentă a acționat diferit, fapt ce contravine art.137 alin.(4) din Codul administrativ. La fel, și instanța de recurs a acționat în mod discriminatoriu față de SRL „NG-Invest”, care într-o cauză similară a obligat Primăria mun. Chișinău să elibereze entității certificat de urbanism pentru proiectarea reconstrucției imobilului.

În viziunea revizuintei, circumstanțele nominalizate supra se încadrează în prevederile art.449 lit.b) din Codul de procedură civilă și constituie temei de redeschiderii a procedurii, cu rejudecarea cauzei.

La 09 martie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Consiliului mun.Chișinău și Primăriei mun.Chișinău copia cererii de revizuire depus de SRL „NG-Invest”, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței, însă intimații nu și-au valorificat acest procedural și nu au prezentat referințe.

Conform art.195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art.446 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă, pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol. Încheierile de încetare a procesului conform art.265 lit.c) și d), precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art.186¹ pot fi supuse revizuirii. Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii. În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizuirii nu se supun niciunei căi de atac.

Conform art.448 alin.(2) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

Potrivit art.451 alin.(2) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune la instanța competentă prevăzută la art.448.

Se reține că, prin decizia din 25 mai 2022 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul depus de Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău, s-a casat integral decizia din 24 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 24 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, și s-a emis o decizie nouă de respingere a acțiunii depuse de SRL „NG-Invest”.

Astfel, Curtea Supremă de Justiție este competentă de a examina cererea de revizuire depusă de SRL „NG-Invest” împotriva deciziei din 25 mai 2022 a Curții Supreme de Justiție.

Conform art.452 alin.(1¹) și (2) din Codul de procedură civilă, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de

apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor. Dezbaterile sunt limitate la admisibilitatea revizuirii și la faptele pe care se întemeiază.

În speță, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a decis examinarea cererii de revizuire în lipsa participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de revizuire au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în cererea de revizuire, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă, din următoarele motive.

Se remarcă că posibilitatea revizuirii prevăzute de Capitolul XXXIX din Codul de procedură civilă reprezintă o cale excepțională de atac.

Prin urmare, cererile de revizuire a hotărârilor judecătorești trebuie supuse unei analize stricte.

În conformitate cu art.447 din Codul de procedură civilă, sunt în drept să depună cerere de revizuire: a) părțile și alți participanți la proces; b) persoanele care nu au participat la proces, dar care sunt lezate în drepturi prin hotărârea, încheierea sau decizia judecătorească; c) Agentul guvernamental, precum și subiecții menționați la lit.a) și b) din prezentul articol, în cazurile prevăzute la art.449 lit.g) și h).

Totodată, potrivit art.451 alin.(1) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Conform art.449 din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care: b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că în cazul când se invocă temeiul de revizuire prevăzut la art.449 lit.b) CPC – au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei, este important ca circumstanțele sau faptele date existente obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente și pertinente, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă.

Circumstanțele nou-descoperite pot fi definite ca totalitatea de fapte juridice (*obiect al probației*) care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, care au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, având putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, care nu au fost cunoscute revizuentului anterior, dar existau până la momentul pronunțării hotărârii, care să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă, și dacă revizuentul dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu cererea de revizuire și cadrul legal aplicabil speței, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, *alegațiile invocate de SRL „NG-Invest” precum că, la 15 februarie 2023, a obținut de la Primăria mun. Chișinău documentația permisivă eliberată unei alte entități (XXXXX) pentru executarea lucrărilor de construcție pe terenul amplasat în XXXXX. Terenul nominalizat se află în același cartier cu terenul și construcțiile în litigiu ce-i aparțin cu drept de proprietate, astfel, pentru situații similare prezentei speței, adică pentru eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare pentru imobilele amplasate în zona istorică centrală a orașului Chișinău, autoritatea publică emitentă a acționat diferit, fapt ce contravine art.137 alin.(4) din Codul administrativ. La fel, și instanța de recurs a acționat în mod discriminatoriu față de SRL „NG-Invest”, care într-o cauză similară a obligat Primăria mun. Chișinău să elibereze entității certificat de urbanism pentru proiectarea reconstrucției imobilului, nu constituie temeuri în sensul art.449 lit.b) din Codul de procedură civilă, care ar permite redeschiderea procesului în ordine de recurs după devenirea irevocabilă a deciziei din 25 mai 2022 a Curții Supreme de Justiție, dar rezidă din interpretarea greșită a acestor prevederi legale.*

De altfel, argumentele invocate de SRL „NG-Invest” în susținerea cererii de revizuire nu constituie circumstanțe în sensul art.449 lit.b) din Codul de procedură civilă de retractarea a actului judecătorec irevocabil, care să răstoarne soluția instanței de recurs. Or, circumstanțele la care face trimitere revizuenta, care în viziunea sa sunt nou-descoperite, nu pot fi definite ca totalitatea de fapte juridice (*obiect al probației*) care să ducă la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, care au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei.

Dimpotrivă, aspectele invocate de SRL „NG-Invest” în cererea de revizuire reflectă caracterul unor critici, revizuenta exprimându-și de fapt nemulțumirea față de soluția conținută în decizia din 25 mai 2022 a Curții Supreme de Justiție, prin care s-a emis o decizie nouă de respingere a acțiunii depuse de SRL „NG-Invest”.

De fapt, cererea de revizuire depusă de SRL „NG-Invest” reprezintă un „recurs deghizat”, manifestată prin dezacordul acesteia cu soluția pronunțată de instanța de recurs în decizia contestată.

Cu atât că, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare a hotărârii contestate, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale.

De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, iar competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Or, procedura de revizuire prevăzută la art.449 – 453 din Codul de procedură civilă servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art.6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice, care semnifică, potrivit jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu urmează a fi rediscutată. Excepție de la acest principiu poate fi doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (*speța de referință Brumărescu c. României, hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 28 octombrie 1999*).

Aceeași regulă a fost reiterată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în speța *Roșca c. Moldovei, hotărârea din 22 martie 2005*, unde s-a subliniat expres că dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe de judecată independentă și imparțială, garantat de art. 6§1 din Convenție, urmează a fi interpretat prin prisma Preambulului Convenției, care enunța preeminență principiului supremației dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante. Unul dintre elementele fundamentale a preeminenței este principiul securității raporturilor juridice, care înseamnă că o soluții definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată. Totodată, principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de regula lucrului judecat.

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata, adică caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești, care cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare.

Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O abatere de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Josan vs. Moldova, nr. 37431/02, §25; Brumărescu vs. România, nr. 28342/95, §6; Ryabykh vs. Rusia, nr. 52854/99, §52*).

În această ordine de idei, și având în vedere normele legale naționale și raționamentele Curții Europene a Drepturilor Omului enunțate supra, completul de judecată reține că, o eventuală admitere a cererii de revizuire depusă de SRL „NG-Invest” în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna încălcarea

principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil garantate de art.6§1 din CEDO.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul argumentele invocate de revizuent sunt neîntemeiate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de SRL „NG-Invest” împotriva deciziei irevocabile din 25 mai 2022 a Curții Supreme de Justiție.

În conformitate cu art.195 și art.230 din Codul administrativ în coroborare cu art.453 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „NG-Invest” împotriva deciziei din 25 mai 2022 a Curții Supreme de Justiție, în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „NG-Invest” împotriva Consiliului mun.Chișinău și Primăriei mun.Chișinău cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ favorabil.

Încheierea nu se spune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Ion Malanciuc

Aliona Donos

Boris Talpă

Ghenadie Eremciuc